

ΚΟΡΙΝΝΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΛΗΘΡΟΣ ΕΥΓΑΛΗΣ

Συνδρομή ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 8. ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 12.—Ἐκαστον φιλ. τίμηται λ. 10.—Γραφεῖον Κ. ο. ρ. ἰ. ν. η. ἐν τῷ τοπ. τῆς Κορίνθου. —Αἱ τὸ περιοδικὸν ἀρρῶσαι ἐπιστολαὶ διεμβύονται πρὸς τὸν ἐκδοτὴν.

ΕΚΔΟΤΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΙΩΤΗΣ

οἱ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐγγραφῶσι συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται σὺν τῇ αἰτήσει περὶ ἐγγραφῆς νὰ ποστέλλωσι συγχρόνως καὶ τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς.

Φυλλάδια Κορίνθου πωλοῦνται ἐν τῷ γραφεῖῳ τοῦ περιοδικοῦ ἀντὶ δέκα λεπτῶν ἕκαστον Παρελθουσῶν ἐβδομάδων ἀντὶ λεπτῶν δεκαπέντε.

ΩΡΑΙ ΣΠΟΥΔΗΣ

ΤΟ ΩΡΑΙΟΝ ΒΙΒΑΙΟΝ

Συνέχεια ἴδε ἀρ. 57.

Β' ΝΟΟΛΟΓΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ.

Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἤρκεσθη εἰς τὴν γνώσιν τῶν ἐξωτερικῶν φαινομένων· τὸ πνεῦμα αὐτοῦ μετὰ ταῦτα α) ἠγωνίσθη νὰ ποκαλύψῃ τὴν ἀόρατον καὶ μυστηριώδη ἐκείνην δύναμιν, ἣτις ἐδημιούργησεν ἅπασαν αὐτὴν τὴν περιρρέουσαν τὸν ἄνθρωπον φύσιν, ἣτοι τὴν πρώτην αἰτίαν τῶν ὄντων, εἰς ἣν περιέχονται οἱ ἔσχατοι λόγοι τῆς ὑπάρξεως αὐτῶν, καὶ ἣν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐκάλεσεν ὕδωρ, πῦρ, γῆν, ἀέρα, ἀριθμούς, Θεὸν, δύναμιν, ὕλην, κλπ., ἐντεῦθεν προέκυψεν ἡ Μεταφυσικὴ Θεολογία. β') οὐδ' εἰς τοῦτο δὲ ἤρκεσθη, ἀλλ' ἐζήτησε νὰ μάθῃ καὶ τὴν ἐπ' ἴσης ἀόρατον καὶ μυστηριώδη δύναμιν ἐκείνην, δι' ἧς ὁ ἄνθρωπος καθίσταται πασῶν τούτων τῶν γνώσεων κάτοχος, καὶ ἐν ἣ ἀνευρίσκει τὴν πραγματικὴν αἰτίαν τῆς πνευματικῆς αὐτοῦ ζωῆς ἢ τὴν ἐν αὐτῷ ἀρχὴν τῆς ζωῆς καὶ τῆς μετὰ συνειδήσεως ἐνεργείας, ἣν ἐκάλεσε ψυχὴν καὶ πνεῦμα· ἐντεῦθεν ἐπήγαγεν ἡ Ψυχολογία. Αὕτη δὲ καλεῖται 1) Ἐμπειρικὴ Ψ., καθ' ὅσον περιορίζομεν τὰς ἐρεῦνας ἡμῶν εἰς τὰ φαινόμενα τῆς ψυχῆς, ἣτοι τὰς διαφόρους ἐνεργείας καὶ καταστάσεις, δι' ὧν αὕτη ἐμφανίζεται, χωρὶς νὰ ἐξετάζωμεν τὴν οὐσίαν αὐτῆς. 2) Μεταφυσικὴ Ψ., καθ' ὅσον ἀναφέρομεν τὸν νοῦν ἡμῶν εἰς τὴν ἀβυσπώστατον ἐκείνην δύναμιν, εἰς ἣν περιέχονται οἱ ἔσχατοι λόγοι τῶν ἐνεργειῶν καὶ φαινομένων τῆς ψυχῆς, ἣτις ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θεωροῦμένη εὐθεῖα καὶ ἀνεξάρτητος ἀπὸ τοῦ σώματος λέγεται πνεῦμα. Οὕτω πλὴν τοῦ ὕλικου κόσμου ἐφαντάσθη ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸν πνευματικὸν κόσμον, περὶ τὴν ἐρεῦναν τοῦ ὁποῦ ἀσχολοῦνται αἱ κληθεῖσαι Νοολογικαὶ ἢ Λογοθεωρητικαὶ ἐπιστήμαι.

Καθόλου δ' εἰπεῖν τὰ ὅρια τῶν ἐπιστημῶν, πρὸς ἀλλήλας θεωρουμένων, δὲν εἶναι οὕτως ὀρισμένα, ὥστε ἐκάστης αὐτῶν ἡ περιοχὴ νὰ μὴ συγχέται, τοῦλάχιστον ἐν μέρει μὲ τὴν περιοχὴν ἄλλης τινὸς ἐπιστήμης, ἢ νὰ μὲν πάντοτε ἢ αὐτῇ, χωρὶς τινος ἐκτάσεως ἢ συστολῆς. Καὶ τοῦτο διὰ τοὺς ἐξῆς λόγους. α) Τὰ ὄντα ἐκ διαφόρων ὄψεων θεωρούμενα ἄλλας ὁμοιότητας καὶ διαφορὰς παριστῶσι, ἐπομένως καὶ διάφορον εἰς γένη καὶ εἶδη διαίρεσιν ἐπιδέχεται ἡ ἐπιστήμη, ἣτις ἀσχολεῖται περὶ γένος τι ἢ εἶδος αὐτῶν· β') ἐπειδὴ τὰ διάφορα μέρη τῆς φύσεως, ἣτοι τὰ γένη καὶ εἶδη τῶν ὄντων κατὰ διαφόρους ὄψεις ἐρευνῶνται, ἡ δὲ καθ' ἄλλην καὶ ἄλλην ὄψιν ἐρεῦνα αὐτῶν σχηματίζει ἄλλην καὶ ἄλλην ἐπιστήμην, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χωρισθῶσι παντελῶς ἀπ' ἀλλήλων αἱ διάφοροι ὄψεις αὐτῶν, καὶ ἐπομένως τὰ ὅρια τῶν ἐπιστημῶν συγχέονται· γ') διάφορα κεφάλαια μιᾶς ἐπιστήμης δύνανται νὰ λάβωσι διὰ τῶν συνεχῶν ἐρευνῶν τοιαύτην ἔκτασιν, ὥστε νὰ παιτῶσιν ὀλόκληρον τὴν ἐνέργειαν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος καὶ χωριζόμενα ἀπὸ τοῦ ὅλου νὰ συνισῶσιν ἰδίαις ἐπιστήμας. Πασῶν τῶν ἐπιστημῶν κρητὶς καὶ κορωνὶς ἅμα εἶναι ἡ Φιλοσοφία, εἰς ἣν ἔρχεται τελευτῶν σύντομος ὁ λόγος, καθ' ὅσον ἀνάγκη νὰ καταδειχθῇ ἡ πρὸς ταύτην σχέσις ἐκείνων.

Γ'

Πᾶσα ἐπιστήμη ἔχει ἀρχὰς τινὰς καὶ ἀξιώματα, ἐφ' ὧν στηρίζεται· τῶν δὲ ἀξιωματικῶν τούτων κύριον συστατικὸν εἶναι ἡ ἀλήθεια. Οὕτω λ. χ. α) αἱ Φυσικαὶ ἐπιστήμαι ἐξετάζουσαι τὰ διάφορα ἀνόργανα σώματα καὶ ἐξάγουσαι συμπεράσματα περὶ τῶν δυνάμεων, ἔχουσι τὸ ἐξῆς ἀξίωμα «Πᾶρ ἀποτελέσμα ἔχει αἰτίαν.» Ἄν δὲ τοῦτο ὑπάρχει ἀληθῶς, δὲν ἐξετάζουσι πλέον αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι, ἀλλ' ἡ φιλοσοφία, παρ' ἧς ἐκείναι παραλαμβάνουσι τοῦτο ἀβασανίστως. β') εἰς τὰς Μαθηματικὰς ἡ Γεωμετρία ἔχει τὸ ἐξῆς ἀξίωμα «Τὰ ἐν τῷ πλῆθει καὶ ἀλλ. ἴσους ἴσα.» Καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου ἀναγίνωσκον δὲ ἀποδεικνύει ἡ Γεωμετρία, ἀλλ' ἡ φιλοσοφία πάλιν· καὶ ἂν μὲν ἀποδείξῃ, ὅτι ἀληθῶς ὑπάρχει, τὸ οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον στηρίζεται ἐπ' αὐτοῦ, εἶναι στερεόν, ἐάν μὴ, εἶναι ψευδὲς καὶ τότε ὅλον

ΙΑΚΩΒΟΣ ΚΕΡΑΜΕΥΣ
ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΠΕΡΕΥΡΟΥ

τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἐπιστήμης τὸ ἐπ' αὐτοῦ στηριζόμενον καταρῆσει. γ') Εἰς τὰς Φυσιολογικάς, ὁ Ζωολόγος π. χ. ἐξετάζει τὰς διαφόρους ιδιότητας τῶν ζώων καὶ τὰ διάφορα χαρακτηριστικά αὐτῶν καὶ κατατάσσει αὐτὰ εἰς διαφόρους συνομοταξίας, ὁμοταξίας, τάξεις κλπ. ὡς εἰς ἐνσπόνδυλα, ὑποδιαιρούμενα εἰς θέρμαιμα καὶ ψυχραίμα, ὡν τὰ πρῶτα εἰς θηλαστικά καὶ πτηνά, τὰ δὲ δεύτερα εἰς ἰχθύς καὶ ἀμφίβια, καὶ ἀσπόνδυλα, ὑποδιαιρούμενα ὡσαύτως εἰς ἄλλας τάξεις. Πάντα δὲ τὰ ζῶα δὲν εἶναι δυατὸν νὰ μελετήσῃ τις, ἀλλὰ ἐκ τῶν μερικῶν ἐξάγει συμπέρασμα περὶ τῶν γενικῶν, στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἀξιωματος «ἐν τῷ κόσμῳ ἐπικρατεῖ τάξις καὶ νόμος.» Τὴν ἀλήθειαν ὅμως τοῦ ἀξιωματος τούτου δὲν ἀποδεικνύει ἡ Ζωολογία, ἀλλ' ἡ Φιλοσοφία πάλιν. δ') εἰς τὰς Ἡθικοπολιτικάς ἐπιστήμας, αἱ νομολογικαὶ π. χ. ζητοῦσι νὰ ὀρίσωσι τὰς διαφόρους δικαίας πράξεις, στηριζόμεναι ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ἀξιωματος «ὑπάρχει δίκαιον αἰώριον καὶ ἀμετάβλητον». Καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ ἀξιωματος τούτου δὲν ἀποδεικνύουσιν αἱ νομολογικαὶ ἐπιστήμαι, ἀλλ' ἡ φιλοσοφία πάλιν, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐκ τῶν εἰρημένων λοιπὸν συνάγεται, ὅτι πᾶσαι αἱ Ἐπιστήμαι ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν συσχετίζονται μετὰ τῆς φιλοσοφίας. Τὸ δὲ μέρος ἐκάστης ἐπιστήμης, τὸ δεικνύον τὴν σχέσιν αὐτῆς πρὸς τὴν φιλοσοφίαν, καλεῖται φιλοσοφία ἐκείνης τῆς ἐπιστήμης, π. χ. τὸ μέρος τὸ δεικνύον τὴν σχέσιν τῆς ἱστορίας πρὸς τὴν φιλοσοφίαν καλεῖται φιλοσοφία τῆς ἱστορίας ὥστε ἡ φιλοσοφία, ἐξ ἧς ἐξαρτῶνται ἅπανται αἱ ἄλλαι ἐπιστήμαι, εἶναι κυρία καὶ δεσποινὰ πᾶσιν τούτων, εἶναι ἡ πρώτη ἐπιστήμη, ἡ ἐκφρασις τοῦ εἰδέναι, ἡ ἐπιστήμη, ἥτις ἀνεξαρτητῶς τῆς θρησκείας ἐξετάζει τοὺς ἀρχικούς καὶ τελικούς λόγους τῶν ὄντων. Τὴν σχέσιν ταύτην τῆς φιλοσοφίας πρὸς τὰς ἐπιστήμας ἰδοὺ πῶς φιλόσοφοι τινες ἠθέλησαν νὰ καταστήσωσι ψηλαφητοτέραν. Φαντασθῶμεν ἐξελισσομένην πρὸ ἡμῶν εὐρείαν τινὰ περικοχίαν, ἣν πληροῦσι διάφοροι ὠραῖαι πρασιαί· ἐπ' ἐκάστης τούτων ἴσταται εἰς γεωργὸς καλλιεργῶν ἐπιμελῶς τὰ ἐν αὐταῖς θάλλοντα ἄνθη. Ἐν τῷ μέσῳ τῆς περικοχίας φαίνεται ὑπερκείμενος λόφος, ἐκ τῶν πλευρῶν τοῦ ὁποίου ῥέει ὕδωρ, ἀρδεύον τὰς ἐν τῇ περικοχίᾳ πρασιαί. Ἐπὶ τῆς κορυφῆς ταύτης τοῦ λόφου ὑπάρχει ἐπ' ἴσης γεωργὸς τις, ὅστις καὶ τὴν ἑαυτοῦ πρασίαν καλλιεργεῖ ἐπιμελῶς, καὶ τὰς ἄλλας θεωρεῖ μακρόθεν. Ἡ περικοχία εἶναι τὸ σύνολον τῶν διαφόρων ἐπιστημῶν, αἱ δὲ πρασιαὶ εἶναι αὐταὶ αὐταὶ αἱ διάφοροι ἐπιστήμαι. Ὁ γεωργός, ὁ ἰστάμενος ἐπ' ἐκάστης τούτων, εἶναι ὁ ἐπιστήμων, ὁ Ζωολόγος, ὁ Βοτανικός, ὁ Ἱστορικός, ὁ Μαθηματικός, ὁ Χυμικός κλπ., ὅστις σπουδάζει τὴν ἐπιστήμην αὐτοῦ καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ στοιχεῖα. Ὁ λόφος εἶναι ἡ φι-

λοσοφία. Ἡ πηγὴ, ἐξ ἧς ῥέουσι τὰ ὕδατα, τὰ ἀρδεύοντα τὰς πρασιαί, ἐνθα τὰ διάφορα ἀξιώματα, ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ ἐπιστήμαι, ὡν τὴν ἀλήθειαν ὑπάρξιν ἀποδεικνύει ἡ φιλοσοφία. Ὁ δὲ ἔμφροντις ἐκείνος γεωργός, ὅστις ἴσταται ἐπὶ τοῦ λόφου, εἶναι ὁ φιλόσοφος, ὅστις καὶ τὴν ἑαυτοῦ ἐπιστήμην κατὰ βάθος γνωρίζει, καὶ τῶν ἄλλων δὲ ἐπιστημῶν γενικὴν τινὰ ἔννοιαν ἔχει.

[ἔπεται συνέχεια]

X. ΚΑΡΜΙΤΣΗΣ

ΔΥΟ ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑΙ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ὑπὸ Σιατωβριάνθου

Ἐκεῖνο, ὅπερ προσείπομεν περὶ τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν, ὀδηγεῖ ἡμᾶς θεωρητικώτερον νὰ παρατηρήσωμεν τὰς εἰκόνας τῆς φύσεως ὑπὸ γενικωτέραν ἔποψιν. Πειρασώμεθα νὰ ποιήσωμεν αὐτόλαλα, περὶ τῆς ὑπερτάτης δυνάμεως, τὰ θαύματα ταῦτα ὅλα ὁμοῦ, τὰ ὁποῖα, κατ' ἰδίαν λαμβανόμενα, μᾶς ἀφηγήθησαν ἤδη τόσα πράγματα τῆς θείας Προνοίας.

Δύο ἀπόψεις τῆς φύσεως ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς τοῦ ἀναγνώστου θέλομεν παραστήσῃ, τὴν μίαν θαλασσίαν, καὶ τὴν ἄλλην ἐπίγειον· τὴν μὲν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ἀτλαντικοῦ Ὀκεανοῦ, τὴν δὲ εἰς τὰ δάση τοῦ Νέου Κόσμου, ὅπως μὴδεὶς ἀποδώσῃ τὸ μεγαλεῖον τῶν σκηνῶν τούτων εἰς μνημεῖα ἀνθρωπίνων χειρῶν.

Τὸ πλοῖον, ἐφ' οὗ διεπλόμεν εἰς Ἀμερικὴν, ἀπομακρυνθὲν τῶν παραλίων καὶ ἀκτῶν, μᾶς ὑπέδειξεν ἀμέσως τὸ ἀχανές διάστημα τὸ ὑπὸ δύο κυανῶν χρωμάτων περιοριζόμενον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς θαλάσσης, ὡσεὶ μεγάλη ὀθόνη ἀναπεπταμένη καὶ ἐτοίμη νὰ δεχθῇ τὰ σχεδιογραφήματα μεγάλου τινὸς ζωγράφου. Τὸ χρῶμα τῶν ὑδάτων ὁμοιάζει πρὸς διαφανῆ ὕελον. Μέγας τῆς θαλάσσης σάλος ἤρχετο ἐκ δυσμῶν, καίτοι ὁ ἄνεμος ἔπνεεν ἐξ ἀνατολῶν. Πελώρια κύματα ἐξετείνοντο ἀπὸ βορρᾶ πρὸς μεσημβρίαν, διανοίγοντα εἰς τὰς ὕδατινας κοιλάδας τῶν φαραγγῶδεις μακρὰς ἀπόψεις ἐπὶ τῶν ἐκτεταμένων ἐρήμων τοῦ Ὀκεανοῦ. Τὰ κινητὰ ταῦτα τοπεῖα μετέλλασον ὄψιν ἀνὰ πᾶν λεπτόν. Πότε μὲν πληθὺς κυανοχρῶν λοφίσκων παρίσταντο ὡσεὶ τύμβων αὐλακῆς ἀπεράντου κοιμητηρίου, πότε δὲ ἀλλεπάλληλοι διακυμάνσεις, ἐπαφρίζουσαι κατὰ κορυφὴν, παρωμοιάζον πρὸς ποίμνιαν λευκὰ ἐπὶ γλοαυνοχρόου πεδίου διεσκορπισμένα· συνεχῶς ἡ ἔκπαισις ἐκείνη ἐφαίνετο περιωρισμένη μὴ ἔχουσα ἀντίπαλον γῶρον, καθότι εἴτε ἐνταῦθα κύμα τι φέρον ὑψοῦτο ἢ κυματωγὴ σπῶσα ἐταπεινούτο ἀφαντούμενη, ὡς ἀποχομένη τις ὄχθη, εἴτε ἐκεῖσε θαλάσσοι λύκοι πρὸς τὰ ἄκρα τοῦ ὀρίζοντος περιεπόλουν, εὐθύς ἢ ἐκτασις τότε ἐφαίνετο χαίνουσα ἐνώπιόν μας ὑπὸ τοιαύτας διαμορφώσεις. Τὴν ἰδέαν τῆς ἐκτάσεως ἀντελαμβάνετο

τις πρὸ πάντων, ὁπότεν ἐλαφρά τις ὀμίχλη διεχύνετο ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ἐπαυξάνουσα τὸ ἄπειρον αὐτῆς. Ὡ! πόσον τότε ἡ θέα τοῦ Ὀκεανοῦ εἶναι μεγαλοπρεπής! Εἰς ὁποίας ὄνειροπολήσεις τρέπεσαι, εἴτε ὅταν ἡ φαντασία σου βυθίζεται ἐπὶ τῶν βορείων θαλασσῶν, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παγετοῦ καὶ τῶν τρικυμιῶν, εἴτε ὅταν προσπελάζει παρὰ τὰ μεσημβρινὰ πελάγη εἰς νήσους ἀναπαυτικάς καὶ εὐδαίμονας! . . .

Συχνάκις, ἐγειρόμενοι ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός, ἐκαθήμεθα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὅπου εὐρίσκομεν μόνον τὸν φρουρὸν ἀξιωματικὸν καὶ τινὰς ναύτας καπνίζοντας σιωπηλῶς. Μόνος θόρυβος ἤκούετο τότε ἡ σύρραξις τῆς πλώρας ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἐνῷ φωσφορισμοὶ περιεχέοντο μετὰ λευκαφρίζοντων κύκλων περὶ τὰ πλευρὰ τοῦ πλοίου. Ὑψίστε Θεὲ τῶν χριστιανῶν! ἐξέλεξας κυρίως τὰ ἀφανῆ τῶν ὑδάτων βάραθρα καὶ τὴν ἀπέραντον τῶν οὐρανῶν ἄβυσσον νὰ διαγράψωσι λίαν ἐκφρατικῶς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὰ ἔχνη τῆς παντοδυναμίας σου! ὅπου ὁ θνητὸς ὀφθαλμὸς ἐκπληκτος καθορᾷ χιλιάδας τηλευγῶν ἀστέρων εἰς βαθυκύανον τοῦ οὐρανοῦ θόλου διάστημα λαμποβολούντων καὶ ἐν τῷ στιλπνῷ τοῦ πόντου κόλπῳ ἀντικατροπτιζομένων, τὴν σελήνην ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στερεώματος ἀνηρημένην, ὡς ἀργυρόφωτον τῆς ὑδρογείου φανόν, ἐκτεταμένην θάλασσαν ἀνευ παραλίων, ἄπειρον ἐφαπλούμενον ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῶν ὑδάτων! Οὐδέποτε μὲ ἐξέπληξε πλειότερον τὸ μεγαλεῖόν σου εἰμὴ κατὰ τὰς νύκτας ἐκείνας, καθ' ἃς, ἀπρηρημένος μετὰ τῶν ἀστέρων καὶ τοῦ Ὀκεανοῦ, εἶχον τὸ ἄπειρον ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν μου καὶ τὸ ἀχανές πρὸ τῶν ποδῶν μου.

Εἶμαι ἴσος τῷ μηδενί, οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀπλοῦς παροδίτης εἰμι εἰς τὸν πλανήτην τοῦτον· ἤκουσα πολλάκις τοὺς σοφοὺς περὶ τοῦ ὑπερτάτου ὄντος φιλονικούντας, ἀλλ' ὁμολογῶ ὅτι ἐνόησα αὐτοὺς οὐδόλως. Τοῦτο ὅμως κατείδον πάντοτε ἐν ἑμαυτῷ, ὅτι τὸ ἄγνωστον τοῦτο ὄν ἀποκαλύπτεται ἐν τῇ συνειδήσει τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῆς θεωρίας τῶν μεγάλων σκηνῶν τῆς φύσεως. Ἐσπέραν τινὰ—ἐβασίλευε βαθυτάτη γαλήνη—εὐρισκόμεθα εἰς τὰ ὠραῖα καὶ νηνεμοῦντα ἐκεῖνα πελάγη τὰ περιλούοντα τὰς παραλίας τῆς Βιργίνιας. Τὰ ἰστία τοῦ πλοίου ἦσαν ὅλα συνεπτυγμένα. Εὐρισκόμεθα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ἐρρέμβαζον εἰς μυρία ὄνειροπολήματα, ὅτε αἴφνης ἤκουσα τὸν κώδωνα ὅστις προσεκάλει τὸ πλήρωμα εἰς προσευχὴν. Ἐσπευσα τότε νὰ ὑπάγω, ὅπως καγὼ τὰς εὐχάς μου συμπίσω μετὰ τῶν συναξειδιωτῶν μου. Οἱ ἀξιωματικοὶ ἤρπυζον τὸ πλοῖον μετὰ τῶν ἐπιβατῶν· ἱερεὺς, μὲ τὸ βιβλίον ἀνά χειρᾶς, ἐξεῖχεν ὀλίγον πρὸ αὐτῶν· οἱ ναῦται ἦσαν διεσκορπισμένοι συμφύρδην ἐπὶ τὰ περίτονα· πάντες εἴμεθα ὄρθιοι, τὸ πρόσωπον ἔχοντες ἐ-

στραμμένον κατὰ τὴν πλώραν τοῦ πλοίου ἐνατενίζουσαν πρὸς δυσμὰς.

Ὁ δίσκος τοῦ ἡλίου, οὐτινος τὴν αἴγλην οἱ ὀφθαλμοὶ μας ἠδύναντο τότε νὰ ὑποφέρωσιν, ἔτοιμος νὰ καταδυθισθῇ εἰς τὰ λαμποβολούντα κύματα, διεφαίνετο μετὰ τῶν σχοινίων τοῦ πλοίου καὶ ἐξέχεεν εἰσέτι τῆς ἡμέρας τὸ φέγγος εἰς τὰ ἀπέραντα διαστήματα. Ὡ! ἐνόμιζέ τις, ὡς ἐκ τῆς ταλαντεύσεως τῆς πρύμνης, ὅτι ὁ ἀκτινοφόρος ἀστὴρ ἠλλασεν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν σημείον ὀρίζοντος. Οἱ ἰστοί, τὰ πρότονα, αἱ κεραῖαι τοῦ πλοίου ἦσαν κεκαλυμμένα ὑπὸ ῥοδοχρόου βαφῆς. Νέφη τινὰ ἐπλανῶντο ἀτάκτως κατ' ἀνατολάς, ἐνθα ἡ σελήνη βραδέως ἀνέβαινε· τὸ ἐπίλοιπον τοῦ οὐρανοῦ ἦτο καθαρὸν· εἰς δὲ τὸν βορειὸν ὀρίζοντα ἐσχημάτιζε θριαμβευτικὸν τρίγωνον μετὰ τοῦ ἀστέρος τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ τῆς νυκτός, σίφωνα περιβεβλημένον χρώμασιν ἀντανακλωμένης ἱριδος, ὅστις ὑψοῦτο οἰονεὶ κρυσταλλώδης στήλη ὑποστηρίζουσα τοῦ οὐρανοῦ τὸν θόλον.

Ὡ! ἦτο λίαν ἀξιολύπητος ἐκεῖνος, ὅστις ἤρνεῖτο νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν καλλονὴν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ὠραίῳ ἐκείνῳ θεάματι. Δάκρυα κατεκυλίοντο ἀκουσίως ἐκ τῶν βλεφαρίδων μου, ὁπότεν οἱ σύντροφοί μου ἅπαντες, ἀποκαλύπτοντες τὴν κεφαλὴν, ἤρχισαν ψάλλοντες διὰ βραγχάδους φωνῆς τὸ ἀφελές αὐτῶν ἄσμα πρὸς τὴν Παναγίαν, τὴν βοηθὸν καὶ προστατίδα τῶν ναυτῶν. Ὅπόσον ἦτο κατανυκτικὴ ἡ προσευχὴ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵτινες ἐπὶ εὐθραύστου σανίδος, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὀκεανοῦ, κατώπτευσον ἥλιον δύοντα ἐπὶ τῶν κυμάτων! Πόσον συνεχίνει τὴν ψυχὴν ἡ εὐχὴ ἐκείνη τῶν πτωχῶν ναυτῶν πρὸς τὴν Μητέρα τῶν ἀλγούντων! Ἡ ταπεινώσις αὐτῆ ἐνώπιον ἐκείνου, ὅστις ἀποστέλλει τὰς καταιγίδας καὶ τὴν γαλήνην, ἡ συνειδήσις αὐτῆ τῆς σμικρότητος ἡμῶν πρὸς τὴν θέαν τοῦ ἀπέριου, τὰ ἄσματα ἐκεῖνα ἐπεκτεινόμενα μακρὰν ἐπὶ τῶν κυμάτων, τὰ ἐκπεπληγμένα ἐκεῖνα θαλάσσια τέρατα, ὑπὸ τῶν ἀγνώστων ἐκείνων τόνων εἰς τὰ βάραθρα βυθίζόμενα τοῦ πόντου, ἡ νύξ πλησιάζουσα μὲ τὰ φόβητρα αὐτῆς, τὸ τοῦ πλοίου μας θαῦμα ἐν τῷ μέσῳ εὐρισκόμενον τοσοῦτων θαυμάτων· φιλόθηρασαν πλήρωμα, ὑπὸ θαυμασμοῦ καὶ φόβου κυριεύμενον, σεβαστὸς ἱερεὺς προσευχόμενος, Θεὸς ἐπὶ τῆς ἀβύσσου προσκλίνων, διὰ μὲν τῆς μίας χειρὸς κρατῶν τὸν ἥλιον πρὸς τὰς πύλας τῆς δύσεως, διὰ τῆς ἐτέρας δὲ ὑψῶν τὴν σελήνην πρὸς τὸν ἀντίθετον ὀρίζοντα καὶ προσφέρων ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀπέριου φιλήκοον οὖς τῇ ἀσθενεῖ τοῦ πλάσματός του φωνῆς, ἰδὸν πᾶν ὅτι ἀδυνατεῖ τις νὰ εἰκονίσῃ καὶ ὅπερ ἡ καρδία ἅπαντα τοῦ ἀνθρώπου ἀρκεῖ μόλις νὰ αἰσθανθῇ.

Ἄς μεταβῶμεν τώρα εἰς τὴν ἐπὶ τῆς γῆς σκηνὴν. Ἐν δαίλῃ τινὶ ὀψία περιεπλανώμην εἰς δάσος

πυκνόν, κατ' ὀλίγην ἀπόστασιν ἀπέχον τοῦ καταρ-
 βάκτου Νιαγάρα. Πάραυτα εἶδον τὸ φέγγος τῆς ἡ-
 μέρας ἀποχόμενον πέριξ ἐμοῦ καὶ ἐθέλγετο ἡ ψυχὴ
 μου, καθ' ὄλην αὐτοῦ τὴν μοναξίαν, ἐπὶ τῷ ὠραίῳ
 θεάματι γαληνιώσης νυκτὸς εἰς τὰς ἐρήμους τοῦ
 Νέου Κόσμου. Μίαν ὥραν μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡ-
 λίου ἡ σελήνη ἀνέκυψεν ὑπεράνω τῶν δένδρων πρὸς
 τὸν ἀντίθετον ὀρίζοντα. Μυρόεσσα αὔρα, ἣν ἡ βα-
 σιλίς αὐτῆς νυκτὸς ἤγε μεθ' ἑαυτῆς ἐξ ἀνατο-
 λῶν, ἐφαίνετο προπορευομένη αὐτῆς εἰς τὰ δάση,
 ὡς ἡ δροσερὰ αὐτῆς ἀναπνοή. Τὸ μονῆρες ἄστρον
 ἀνέβη ὀλίγον κατ' ὀλίγον πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἐξη-
 κολουθεῖ τὴν κυανοβαφῆ ὀδοιπορίαν του, πότε δὲ
 ἐπανεπαύετο εἰς συμπλέγματα νεφῶν πρὸς κορυ-
 φὰς παρομοιάζοντα ὑψηλῶν ὄρεων ὑπὸ νιφάδων
 ἐστεμμένον. Αἱ νεφέλαι αὗται, συστέλλουσιν καὶ
 διαστέλλουσιν τὸν μανδύαν των, ἐξετυλλίσσοντο
 ὅτε μὲν εἰς διαφανεῖς ζώνας λευκοτάτου ἀβροῦ
 ὑφάσματος, ὅτε δὲ εἰς ἀφρώδεις κροκίδας διελύοντο
 ἢ ἐσχημάτιζον εἰς τὸν οὐρανὸν σωρούς ἐκ βάμβα-
 κος λευκανοῦς, τοσοῦτω τὴν ὄρασιν γοητεύοντος,
 ὥστε ἐνόμιζες ὅτι αἰσθάνεσαι τὴν ἀπαλότητα καὶ
 ἐλαστικότητά των. Ἡ ἐπὶ τῆς γῆς σκηνὴ δὲν ἦτο
 ὀλιγώτερον καταπληκτικὴ· τὸ κυανόλευκον καὶ
 ἀργυροφαές τῆς σελήνης φῶς κατήρχετο διεισδύον
 εἰς τὰ μεταξὺ τῶν δένδρων διαλειμματα καὶ δι-
 ἔχυνεν, οὕτως εἰπεῖν, δράγματα φωτός μέχρι τῶν
 ζοφωδεστέρων τοῦ βαθυτάτου σκότους ἀποστάσεων.
 Ὁ ποταμὸς, ὅστις ἔρρεε πρὸ τῶν ποδῶν μου ἐλι-
 κοειδῶς, ἤφαινετο εἰς τὰ δάση, καὶ ἀνεφαίνετο
 ἀλληλοδιαδόχως ἀποστίλθων ἐκ τῆς ὑποτρεμού-
 σης ἀκτινοβολῆς τῶν ἀστέρων τῆς νυκτὸς, οἷτι-
 νες ἀντανεκλῶντο εἰς τὸ σελαγίζον στῆθός του.
 Πρὸς τὴν ἀντίθετον τοῦ ποταμοῦ ὄχθη, εἰς ἀ-
 πέραντον πεδιάδα, ἡ τῆς σελήνης αἴγλη κατεκλί-
 νετο ἡρέμα ἐπὶ χλοεροῦ τάπητος. Σημῦδαι, ὑπὸ
 τῆς ζεφυρίτιδος αὔρας ταλαντευόμεναι καὶ τῆδε
 κακείσε διεσπαρμέναι, ἐσχημάτιζον σκιεράς νήσους,
 ἐπὶ τῆς ἀκινήτου ταύτης θαλάσσης κυμαινομένας.
 Τὸ πᾶν ἐκεῖ πλησίον ἤθελεν ἡρεμεῖ καὶ ἀναπαύε-
 ται, ἄνευ τῆς πτώσεως φύλλων τινῶν, ἂν αἰφνίδι-
 ὁς τις πνοὴ ἀνέμου δὲν ἐπήρχετο καὶ οἱ συνε-
 χεῖς τοῦ αἰγωλιοῦ ὄλοφυρμοὶ δὲν ἀντήγουν. Μα-
 κρόθεν ἠκούοντο ἐκ διαλειμμάτων οἱ ὑπόκωφοι
 τοῦ καταρβάκτου Νιαγάρα μυκηθμοί, οἷτινες ἐν τῇ
 γαλήνῃ τῆς νυκτὸς ἐξετεινοντο ἀπὸ ἐρήμου εἰς
 ἔρημον καὶ ἐξέπνεον εἰς τὰ ἐνδράμυχα τῶν ἐρήμων
 δασῶν.

Τὸ μεγαλεῖον, ἡ ἐκπληκτικὴ μελαγχολία τῆς
 εἰκόνας ταύτης εἶναι ἀδύνατον εἰς ἀνθρώπινον
 γλῶσσαν νὰ ἐρμηνευθῶσιν. Αἱ ὠραιότεραι ἐν Εὐ-
 ρώπῃ νύκτες δὲν δύνανται νὰ παραβληθῶσι πρὸς
 ἐκείνας. Ματαίως εἰς τὰς καλλιεργημένας ἡμῶν
 πεδιάδας ζητεῖ ἡ φαντασία νὰ ἐκταθῇ πανταχοῦ
 συναντᾷ τῶν ἀνθρώπων τὰς κατοικίας· ἐνῶ εἰς

τὰς ἀγριομόρφους ἐκείνας χώρας ἡ ψυχὴ ἐνασμε-
 νίζεται καὶ θέλγεται βυθιζομένη εἰς τὰ βάραθρα
 τῶν καταρβάκτων, βεμβάζουσα παρὰ τὰς ὄχθας
 τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν καὶ, οὕτως εἰπεῖν, εὐρι-
 σκομένη μόνῃ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ.

Ἐν Ζακύνθῳ.

Α. Α. ΜΑΡΓΑΡΗΣ

Ἄνεκδοτον περὶ τοῦ πρῆφν αὐτοκράτορος τῆς Γαλλίας
ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ Γ'

Ἄπλοῦς τις στρατιώτης τοῦ ἐν Μελόνῃ (Melone)
 ἀποσπάσματος τοῦ ἱππικοῦ ἡμέραν τινα τοῦ ἔ-
 τους 1867 παρεπονέθη εἰς τὸν λοχίαν τοῦ τάγ-
 ματός του, διατί, ἐνῶ ἦν παρὰ τοῦ νόμου κε-
 κανονισμένον οἱ στρατιῶται νὰ λαμβάνωσι 16 λε-
 πτὰ καθ' ἑκάστην, οὗτος τῷ δίδει 10 μόνον·
 Ὁ λοχίας ἀντὶ ἄλλης ἀπαντήσεως ἐφυλάκισεν αὐ-
 τὸν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας.

Ὁ στρατιώτης ἀναφέρει τὰ διατρέξαντα τῷ
 λοχαγῷ, πλὴν καὶ οὗτος, δυστυχῶς, ἀφοῦ τὸν
 ὕβρισε, τὸν ἔβαλεν ἐπὶ δέκα ἡμέρας εἰς τὰς φυ-
 λακὰς, τοῦτέστιν ἐτριπλασίασε τὴν ποινήν του.

Ἐξελθὼν ὁ στρατιώτης τῆς εἰρκτῆς, μετέβη
 πρὸς τὸν συνταγματάρχην καὶ τὸν διοικητήν, ἀλ-
 λά παντοῦ τῆς αὐτῆς ὑποδοχῆς ἔτυχε.

— Διάβολε, εἶπε, λοιπὸν ἄλλος δὲν μένει ἢ ὁ
 αὐτοκράτωρ. Τοὺς λόγους τοῦτους προέφερε το-
 σοῦτον ἰσχυρῶς, ὥστε διερχόμενος ἐκεῖθεν φίλος
 του τις :

— Λοιπὸν, Κάρολε, θὰ ὑπάγῃς, τῷ λέγει.

— Ἐν τιμῇ, Λουδουβίκε, ἀπήντησε μετὰ σταθε-
 ρότητος ὁ στρατιώτης.

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ Κάρολος, δανεισθεὶς με-
 ρικὰ χρήματα, ἔλαβε τὴν πρὸς τοὺς Παρισίους
 ἄγουσαν.

Ἦτο ὁ 10 Ἰουλίου τοῦ 1867· ὁ αὐτοκράτωρ μετὰ
 τῶν δύο ὑπασπιστῶν του ἐξῆλθεν εἰς τὸ κунήγι-
 ον. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δάσους εἶδε διαβαίνοντα
 τὸν στρατιώτην, ὃν, ὑπὸ περιεργείας κινούμενος,
 προσεκάλεσε διὰ νεύματος, καί :

— Πόθεν εἶσαι καὶ ποῦ ὑπάγεις ; τῷ λέγει

Ὁ στρατιώτης, μὴ ἀναγνωρίσας τὴν αὐτοκράτο-
 ρα, τῷ διηγήθη τὴν ἱστορίαν του, προσέθεσας ἐν
 τέλει :

— Λιποτακτῆσας Λοιπὸν, μεταβαίνω τώρα εἰς
 Παρισίους, ὅπου σκόπευω νὰ παρουσιασθῶ ἐνώπιον
 τοῦ αὐτοκράτορος, ἵνα ἴδω, ἂν ἐκεῖ τουλάχισ-
 στον, θὰ εὐρῶ δίκαιον.

— Μεῖνε, τῷ λέγει ὁ αὐτοκράτωρ, καὶ αὐριον
 θὰ ὑπάγωμεν καὶ ἡμεῖς εἰς Παρισίους, ἔρχεσαι
 καὶ σύ, πιθανὸν δὲ νὰ σοὶ φανῶμεν κατὰ τι ὡς ἐ-
 λμοι ὡς ἔχοντες τὰ μέσα. Ὁ στρατιώτης συνῆ-
 νεσεν· τῆς νυκτὸς δὲ ἐπελοῦσθη, ἀπεφασίσθη νὰ
 φυλάττῃ ἕκαστος ἀνὰ 4 ὥρας ὡς σκοπός. Καὶ

ΠΑΡΕΚΒΑΣΙΣ ΠΕΡΙ ΒΥΚΑΗΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΚΑΗΡΙΑΣ

Τῆς πρὸς τὰ θεολογικὰ σπουδάσματα καθ' ὅλου
 ὀλιγωρίας παρ' ἡμῖν τοῖς Ἑλλησι κυριώταται καὶ
 σχεδὸν μόναι αἰτίαι εἶνε ἡ ἀπὸ τινος ἐν τῇ Ἑλ-
 λάδι ἐπικρατοῦσα ἀποψύχρανσις, ἵνα μὴ εἴπω ἀ-
 πόβσεις τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθημάτων καὶ ἡ ἀ-
 κόλουθος καὶ ἐν μέρει παραίτιος αὐτῆς ἔκπτωσις
 τῶν λειτουργῶν τῆς ἐκκλησίας, τοῦ ἱερατείου· ἔκ-
 πτωσις πνευματικῆ, ἠθικῆ, κοινωνικῆ, τοῦτ' ἔ-
 στιν ἀμάθεια γενικῆ (μετὰ ὀλίγων τινῶν ἐξαι-
 ρέσεων), ἀκοσμία τῶν ἡθῶν παρὰ τοῖς πλείστοις,
 περιφρόνησις καὶ ἐξουθενώσις ὑπὸ τῶν λοιπῶν τῆς
 κοινωνίας τάξεων, προϊόντα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον
 τῆς πολιτικῆς δουλείας, διὰ νὰ ἡμεθα δίκαιοι.

Ἄλλ' ἐπέρασαν πλέον οἱ καιροὶ τῆς ἐγκυκλο-
 παιδειακῆς πλάνης. Πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν, (καὶ ἀ-
 γαθῇ τύχῃ πολλοὶ ἤρχισαν ἤδη νὰ τὸ ἐννοῶσιν) ὅ-
 τι ἄνευ πίστεως, ἄνευ θρησκείας οὐδὲν οὐδαμοῦ
 οὐδέποτε οὐδαμῶς μέγα καὶ μόνιμον οὔτ' ἐποικήθη
 οὔτ' ἐπράχθη. Πρέπει νὰ ἐνθυμηθῶμεν ὅτι καὶ τῆς
 πολιτικῆς ἀναστάσεώς μας τοῦ ἔτους 1821 τὸ
 πρώτιστον καὶ κυριώτατον σύμβολον ἦτο καὶ θὰ
 εἶνε ἐφεξῆς αἰετοῦ ἢ πίστις (ὑπὲρ πίστεως καὶ
 πατρίδος).

Εἶνε ἤδη καιρὸς νὰ θερμάνωμεν τὴν ἐν ταῖς
 καρδίαις ἡμῶν ἐστίαν τῆς πίστεως· καιρὸς νὰ ἐ-
 πανακάμψωμεν ἀπὸ τῆς πλάνης τῆς δυσπιστίας,
 τῆς ἀσεβείας· καιρὸς ν' ἀναθρέψωμεν τὴν ὑποφου-
 σμένην νέαν γενεάν εἰς θερμότεραν πίστιν καὶ εἰς
 εὐλικρινεστέρην εὐσέβειαν· καιρὸς, κυβερνήσις τε
 καὶ πολῖται, κληρὸς τε καὶ λαός, ἅπαντες οἱ βλέ-
 ποντες τὸ κακὸν νὰ συντελέσωμεν τὸ κατὰ δύ-
 ναμιν εἰς τὴν ἀπὸ τῆς ταπεινώσεως ἀνύψωσιν
 τῶν λειτουργῶν τῆς ἐκκλησίας, εἰς τὴν σύμφωνον
 τοῖς καιροῖς πνευματικὴν καὶ ἠθικὴν παιδευσιν
 καὶ ἀγωγὴν των, εἰς τὴν ἀπὸ τῆς ἐπαιτείας ἀ-
 παλλαγὴν ἢ χειραφετήσιν τῶν ἱερέων καὶ ἀπο-
 κατατάσιν τοῦ πάλαι ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀξιώμα-
 τὸς των.

Τότε πλέον δὲν θὰ ἀπορώμεν, διὰ τί ἡ ἐκκλη-
 σιαστικὴ λεγομένη ριζάρειος σχολὴ (Γεωργίου καὶ
 Μάνθου Ῥιζάρηδων αὐταδέλφων ἐκ τῆς μεγαλονύ-
 μου Ἠλείου) δὲν ἔφερεν ἀκόμη τοὺς προσδοκω-
 μένους καρπούς εἰς τὴν ἐκκλησίαν· διὰ τί τὰ μό-
 λις ἰδρυθέντα ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ κράτους ἱε-
 ρατικὰ σχολεῖα ἤρχισαν νὰ μαραίνωνται· καὶ διὰ
 τί τοσαύτη σπάνις τῶν τὴν θεολογίαν σπουδα-
 ζόντων.

Ἡ πίστις καὶ ἡ πρὸς τοὺς ἱεροὺς θεράποντας
 αὐτῆς παρὰ τῆς κοινωνίας ἀποδιδωμένη τιμὴ εἶ-
 νε οἱ ἀπαραίτητοι ὄροι τῆς βελτιώσεως τοῦ ἱε-
 ρατείου καὶ τῆς ἐντεθῆεν πάλιν κραταιώσεως τοῦ
 θρησκευτικοῦ αἰσθημάτων καὶ λαμπρύνσεως τῆς
 ἐκκλησίας. 1

1. Φιλίστωρ.

πρῶτον ἐδέχθη ἐκουσίως νὰ φυλάξῃ ὁ στρατιώ-
 τῆς· οἱ δὲ ἄλλοι ἔρριψαν κληρὸν—διότι ὁ αὐ-
 τοκράτωρ δὲν ἤθελε νὰ δώσῃ ὑπονοίας—κατὰ
 κακὴν δὲ τύχην ἔτυχε δευτέρος ὁ αὐτοκράτωρ καὶ
 οὕτω καθεξῆς.

Αἱ ὥραι παρήλθον καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἠγήροθη,
 κατὰ τὴν συμφωνίαν.

Ὁ στρατιώτης εἶπε καθ' ἑαυτόν :

— Ἐγὼ δὲν θὰ κοιμηθῶ διὰ νὰ παρατηρήσω, ἐὰν
 δύνανται αὐτοί, οἱ ὑψηλῆς περιωπῆς, καὶ μάλιστα
 ἐκεῖνος, δεικνύων τὸν αὐτοκράτορα, νὰ φυλάξωσιν.

Ὁ Ναπολέων, ἀφοῦ ἐπ' ὀλίγον ἐβημάτισεν,
 ἐστηρίχθη ἐπὶ τινος δένδρου καὶ ἀπεκοιμήθη. Ὁ
 στρατιώτης τότε σπεύσας ἐξῆραπισε τὸν Ναπολέ-
 οντα ἀνακράζων :

— Οὕτω φυλάττουσι τὴν ζωὴν τῶν ἄλλων ;
 λαθῶν δ' ἐκ τῶν χειρῶν του τὸ κунηγετικὸν ὄπλον,
 ἐφύλαξεν ἄχρι πρωίας.

Ἄμα ἐφθασαν εἰς τὴν πόλιν, ὁ αὐτοκράτωρ ἔδωκε
 τῷ Καρόλῳ ἐπιστολήν τινα, λέγων συγχρόνως πρὸς
 αὐτὸν νὰ πορευθῇ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «τῶν Εὐγε-
 νῶν» καὶ ὅτι τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ὁ ξενοδόχος
 θὰ τὸν συνοδεύσῃ εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὁ Κάρολος παρουσιάσθη
 εἰς τὰ ἀνάκτορα. Ὁ αὐτοκράτωρ τῷ ἔνευσε νὰ κα-
 θίσῃ.

— Διάβολε ! εἶπε καθ' ἑαυτόν ὁ τρέμων ἤδη
 στρατιώτης, φιλοφροσύνῃ ! ὡς νὰ ἡμεθα παλαιοὶ
 φίλοι.

— Δὲν με γνωρίζεις ; τῷ λέγει ὁ αὐτοκράτωρ.

— Εἶσθε ἢ Α. Μ., ἐὰν δὲν ἀπατώμαι . . .

— Ὅλος καὶ ὅλος. Δὲν με εἶδες ποτέ ;

— Διάβολε. Ποτέ, ποτέ, Μεγαλειότατε.

— Εἶμαι ἐκεῖνος, μετὰ τοῦ ὁποίου προχθὲς συν-
 ἔφαγες, συνεκοιμήθης καὶ εἶτα τὸν ἐξῆραπισες.

— Ἄ, εἶπε τότε ὁ στρατιώτης, ἂν ἐγνωρίζον
 ὅτι εἶσθε Ἰμεῖς, ἤθελον σὰς δώσει δύο ῥαπίσμα-
 τα· διότι, ἂν ὁ βασιλεὺς δὲν φυλάττῃ τὸν νόμον,
 πῶς εἶναι δυνατόν νὰ τὸν φυλάξῃ εἰς ἄπλοῦς στρα-
 τιώτης ;

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ λοχίας, ὁ λοχαγὸς καὶ
 οἱ λοιποὶ ἦσαν ἄπλοὶ στρατιῶται, ὁ δὲ ἀδικηθεὶς
 Κάρολος λοχαγός.

Ὁ λοχαγὸς οὗτος—οὔτινος τὸ ἐπίθετον ἀγνωῶ
 —ἐπεσκέφθη κατὰ τὸ 1867 τὰς Ἀθήνας, τὸ δὲ
 1870, τὴν 25 Ἰουλίου ἐπεσεν ἀνδρείως μαχόμενος
 πρὸ τῆς πόλεως Tours. **

Μὴ ἀγνοεῖτε κατὰ τὸ γείτονος τοῦ πράττον-
 τός τι πρὸς ἴδιαν εὐχαρίστησιν, μὴ δ' ἔχετε ἐν γέ-
 νει τὴν περικρίαν ἐκείνην ἡπίτι, ἂν καὶ δὲν προξενῇ
 πραγματικὴν ζημίαν, εἶναι ὅμως πάντοτε λυπηρὰ.

Ο ΔΑΚΤΥΛΙΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΥΚΡΑΤΟΥΣ.

(Κατά τὸ γερμανικὸν τοῦ Schiller).

Ἐπὶ τοῦ πύργου ἴστατο, τοῦ ἄνω τῆς οἰκίας, καὶ ἔβλεπε μετὰ πολλῆς χαρᾶς καὶ εὐθυμίας τὴν Σάμον τὴν ὑποτελή.

« Τὰ πάντα ἔχουσιν ἐμὲ δεσποτὴν, κηδεμόνα, εἰς τῆς Αἰγύπτου ἔλεγε τὸν φίλον ἡγεμόνα, εἶπε πῶς εὐτυχῶ πολὺ. »

— Ναί, τῶν θεῶν ἡ εὐνοία σὲ ἔχει βοηθήσῃ! Νῦν πάντων, ὅσοι πρότερον πρὸς σὲ ὑπῆρχον ἴσοι, τὸ σκῆπτρόν σου ἐπικρατεῖ, Ἄλλ' εἰς ἀκόμη ἐπιζῆ καὶ πρὶν αὐτὸς ἐκλίπη ὁ ἀγρυπνος πολέμιος, τὸ στόμα μου γὰρ εἶπη εὐδαίμονα ἀδυνατεῖ. »

Καὶ πρὶν καλῶς ὁ ἡγεμὼν τὸν λόγον ταλειώσῃ προσέρχεται εἰς τὸν τύραννον εἰς εἴθησιν γὰρ δῶσα, ἀπὸ τὴν Μίλητον σταλαίς: « Διάταξον, ὦ κύριε, γὰρ κάμωσι θυσιάς καὶ θέσον δάφνης στέφανον φαίδρον ἐπὶ τῆς θείας βασιλικῆς σου κεφαλῆς. »

Πληγείς ἐκ λόγῃς ἔπεσε καὶ κείτῃ ὁ ἔχθρος σου. Μὲ στέλλει ὁ Πολύδωρος, ὁ φίλος στρατηγός σου τῆς ἀγγελίας κομιστήν. — Καὶ πάραυτα ἐκ μελανοῦ ἀγγείου τότε ἐκβάλλει, ἐνῶ τοὺς δύο ἐκπληξίς κατέλαβε μεγάλη, λυθρόδῃ κεφαλῆν γνωστήν.

Ἐξ ἡγεμῶν ὑποχωρεῖ μὲ φρίκην αἰφνιδίαν: « μὴ ἔχε πίστιν, φίλε μου, πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν, ἀναχωρεῖ ἐκστατικός. » Τοῦ στόλου σου κυμαίνεται ἀμφίβολος ἡ τύχη ἐπὶ ἀπίστον θαλασσῶν καὶ καταιγίς ἂν τύχῃ Τίς οἶδε μὴ χαθῆ κακῶς! »

Καὶ πρὶν καλῶς ἐξενεσθῆ ὁ λόγος τῶν χειλέων Διέκοψαν αὐτὸν φωναὶ καὶ ἦχος ἀπαρρέων ἀπὸ τοῦ μέρους τῶν ἀκτῶν: Ἐξ ἀλλοτρίων θησαυρῶν τὰ πλοῖα φορτωμένα αἰσίως εἰς τὸν ἴδιον εἰσήρχοντο λιμένα, ποιοῦντα δάσος ἐξ ἰσθμῶν.

Ἐξ ἡγεμῶν τότε ἡγεμῶν παρατρεῖ, θαυμάζει: « Ναὶ μὲν ἡ εὐτυχία σου τὴν σήμερον ἀκμάζει, πλὴν τρέμει: αὕτη ἀστατεῖ, Τῆς Κρήτης οἱ ἀδάμαστοι καὶ ἔμπεροι ὑπὸ λῆται σὲ ἀπειλοῦσι, κίνδυνος ἐπάνω σου νῦν κείτῃ, διότι φθάνουσιν αὐτοί. »

Καὶ πρὶν τὸν λόγον ἀσπασθῆ τοῦ ἄλλου τὸ ὄτιον ἐπάνη πλῆθος ἄπειρον, προβάλλον ἐκ τῶν πλοίων καὶ κράζον: Νίκη εὐτυχῆς! Ἀπηλλαγμένοι εἰμεθα ἀπὸ τῶν πολεμίων τοὺς Κρητικούς διέφευγε τοῦ πόντου τὸ στοιχεῖον, καὶ παῦσις νῦν τῆς ταραχῆς!

Ἐξ ἡγεμῶν ὅλος ἀπορεῖ τοιαῦτ' ἀκούων ἔπη: « Τῆ ἀληθεία, εὐτυχῆ γὰρ ὄνομάσω πρέπει, πλὴν τρέμω ἔτι, εἶπ' αὐτός. » Ὁ φθόνος, φίλε, τῶν θεῶν μ' ἐμβάλλει εἰς δειλίαν: κατὰ τὸν βίον ἀμικτον χαρὰν καὶ εὐτυχίαν οὐδεὶς ἀπῆλαυσε θνητός.

Καὶ εἰς ἐμὲ συνέβαινον τὰ πάντα κατ' εὐχὴν μου πρὸς πᾶσαν ἐπιχειρήσιν καὶ πράξιν ἰδικήν μου ἢν εὐμενῆς ὁ οὐρανός: ἄλλ' εἶχον ἓνα προσφιλῆ υἱόν, ζῶν τιμίαν, μου τὸν ἐπῆρεν ὁ Θεὸς καὶ εἰς τὴν εὐτυχίαν τὸ χρέος ἔτισα δεινῶς.

Δι' ὃ ἂν θέλῃς τὸ κακὸν γὰρ μὴ σ' ἐκμηδενίσῃ ἰκέτης γίνου τοῦ Θεοῦ καὶ ζῆτει γὰρ δανείσῃ εἰς τάχα τὴν συμφορὰν. Οὐδένα εἶδον ἀνθρώπον καλῶς γὰρ ταλειώσῃ εἰς τὸν οἰ Οὐρανίωνας ἀφθόνως εἶχον δῶσα τὴν εὐτυχίαν καὶ χαρὰν.

Καὶ ἂν φανῶσιν οἱ Θεοὶ ψυχροὶ πρὸς τὰς αἰτήσεις δὸς προσοχὴν εἰς φίλου σου ἐνθέρμου νοουετήσεις καὶ κάλει σὺ τὸ λυπηρόν: καὶ ὅ,τι τὴν καρδίαν σου εὐαρεστεῖ κυρίως ἐξ ὕλου σου τοῦ θησαυροῦ, σὺ ρίψε το ἀνδρείως εἰς τῆς θαλάσσης τὸ νερόν! »

Ἐκεῖνος τότε ἀναφωνεῖ, ὑπὸ τοῦ φόβου πάλλων. « Ὅς προσφιλές μου ἀγαθόν, ὑπέρτερον τῶν ἄλλων, τὸ δακτυλίδιον κρατῶ. Πλὴν θέλω εἰς τὰς Ἐρινῦς γὰρ τὸ ἀφιερῶσθαι ἂν τὴν εὐδαιμονίαν μου, ὡς λέγεις, θὰ λυτρώσω. » Καὶ ρίπτει εἰς τὸ κύμα αὐτό

Καὶ ὅτε τὴν ἐπαύριον ἀνέτειλεν ἡ Ἔως εἰς ἀλιεύς ἀφίκετο ἐμπρὸς τοῦ βασιλείως δεικνύων χαροπὴν χροιάν. « Αὐθέντα, τοῦτον τὸν ἰχθύν συνέλαθον, ὅποιον οὐδέποτε εἶδον ἄλλοτε ὡς ἄγρην τῶν δικτύων καὶ σοῦ τὸν φέρω δωρεάν. »

Καὶ τὸν ἰχθύν ὁ μάγειρος διατεμὼν εἰς μέρη ἐκπλήσσειται καὶ παρευθὺς ταχὺ τὸ βῆμα φέρει καὶ λέγει μ' ἔκθαμβον χαρὰν. « Ἴδου τὸ δακτυλίδιον, αὐθέντα, τὸ καλόν σου: τὸ εἶχεν ἐνδόν ὁ ἰχθύς, ὦ! τῶν εὐτυχῶν σου οὐδὲν θὰ κόψῃ τὴν σειράν! »

Ἐξ ἡγεμῶν τότε στρέφεται καὶ ἀνακράζει « Φρίσω! Ἀδύνατον πλείοτερον ἐδῶ γὰρ κατοικήσω ἢ φίλος μου σὺ γὰρ γὰρ λελθῆς. Ἐπιθυμοῦσιν οἱ Θεοὶ δεινὸν τὸν ὀλιθρὸν σου καὶ φεύγω μῆπως κοινῶν γενῶ τῶν συμφορῶν σου. » Καὶ ἀνεχώρησεν εὐθύς.

Σ. Δ. ΒΑΛΒΗΣ.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ποιήματος τούτου ἐλήθη ἐκ τοῦ Ἡροδοτοῦ 3, 39-42

ΠΟΙΚΙΛΙΑ

Εἰς τὰς πλείστας τῶν δεκατριῶν πολιτειῶν τῆς Ἑλβετικῆς Ὀμοσπονδίας, ἡ λαιμητόμος δὲν εἶναι ἐν χρήσει ἐπὶ καταδίκης θανατικῆς, προτιμωμένης τῆς σπάθης, ὡς ἐν Τουρκίᾳ: ἀλλὰ κατὰ τὸν τρόπον ἦττον βασιανιστικόν. Ἐπὶ ἰκρίου εὐρυχώρου ἐκ σανίδων τίθεται καθέδρα προσήλωμένη εἰς τὸ ἔδαφος, ὅπου καθίσκεται ὁ κατάδικος. Ὁ δῆμιος δένει αὐτὸν ἐπὶ καθέδρας διὰ σχοινίων δυνατῶν, ἡδὴ ἔχοντα τὰς χεῖρας δεδεμένας ὀπισθεν. Δένει δὲ καὶ τοὺς ὀφθαλμούς του καὶ τοῦ γυμνῶναι τὸ σῶμα μέχρι τῆς ὀσφύος. Τότε ὁ βοηθὸς τοῦ δαιμόνιου ἀνεγείρει τὴν κεφαλὴν τοῦ καταδίκου, λαμβάνων αὐτὴν ἀπὸ τῆς κόμης, ὁ δὲ δῆμιος, ἰστάμενος ὀπισθεν, λαμβάνει τὴν σπάθην δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν καὶ μετὰ θαυμαστῆς ἐπιτηδεύτητος τὸν ἀποκεφαλίζει ἐν ἀκαρεῖ. Ἡ σπάθη εἶναι βραχέα μὲν, ἀλλὰ πλατεῖα καὶ ἔχει βάρος πέντε λιτρῶν. Ὁ δῆμιος φορεῖ ἐρυθρὸν μανδύαν καὶ εἰς τὴν κεφαλὴν πῖλον τρίκωχον.

Ο ΚΟΡΗΣ ΙΒΑΝΟΦΣΚΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Συγγίημα ἐπὶ σελ. 63.

— Ἄ! πολὺ εὐγενῆς εἶναι ὁ κύριος, προσέθηκε.

Σήμερον, καθὼς βλέπω, δὲν μὲ ἀναγκάζει γὰρ περιμένει μάτην, ὅπως χθές.

Ταῦτα εἰπὼν, ἀνύψωσε τοὺς ἰφθιμύλους. Πρὸς τίνα; . . .

Τὸν οὐρανόν; Οὐχί!

Ἄνθρωπος, μέλλων γὰρ δολοφονήσῃ, δὲν τολμᾷ γὰρ προσίδη τὴν κατοικίαν τοῦ Θεοῦ!

Ἄλλὰ μὴ ἦτο τόσον ἄθλιος, ὥστε γὰρ τολμήσῃ γὰρ ποτεῖν ἰκεσίαν πρὸς Αὐτόν, καθ' ἣν στιγμὴν προητοιμάζετο γὰρ διαπράξῃ ἔγκλημα, κακούργημα; . . . Δὲν ἐφοβεῖτο τὴν τιμωρίαν Του; Δὲν ἐφοβεῖτο μὴ ὁ Θεός, ὃν ὕβριζε διὰ τῆς παρακλήσεώς του, τὸν ἠφάνιζε; . . .

Τὴν ἐρώτησιν ταύτην μηδεὶς τῶν ἀναγνωστῶν ἀς ἀποτεῖν πρὸς ἑαυτόν. Ἄνα μέσον τοῦ συρίζοντος βορῶα καὶ τῆς πιπτούσης χιόνος φωνή τις ἐψιθύρισε:

— Προχώρει, προχώρει ἀσώβως, ἄθλιε! Ὁ σκοπὸς τῆς ἀποστολῆς σου δὲν ἐπληρώθη εἰσέτι. Περάτωσον τὴν πορείαν σου, ἀλλὰ μὴ λησμόνει τὴν ἀναμένουσάν σε τιμωρίαν! . . .

Ἐξ ἡγεμῶν τότε ἔπνεε μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως καὶ ὀρμῆς αὐτοῦ, περιστρέφων τὴν χιόνα. Οἱ δύο ἵπποις ἐξηκολούθουν τὴν πορείαν αὐτῶν, χωρὶς παντάπασιν γὰρ ἴδωσι τὸν ἐνεδρευόντα ἄνθρωπον, ὅστις τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐσκόπευε κατὰ τοῦ ἐνδὸ; ἐξ αὐτῶν.

Μετ' οὐ πολὺ ἐφθασαν πρὸ τοῦ δένδρου. . . κρότος πυροβόλου ἠκούσθη, καὶ ὁ προπαρευόμενος κύριος κατέπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου, ὅστις ἀφ' ἐνός τρομαζέας, ἀφ' ἐτέρου δὲ αἰσθανόμενος ἑαυτόν ἐλεύθερον ἡδὴ ἤρξατο τρέχων μεθ' ὀρμῆς ἀνα τὸ πεδίον.

Ἐξ ἡγεμῶν ὀφθαλμοὶ ὑπηρετῆς, ἀφωσιωμένος εἰς τὸν κύριον αὐτοῦ μέχρι θανάτου, ἐβρίβη παραυτὰ ἐκ τοῦ ἵππου, χωρὶς γὰρ νὰ σκεφθῆ ὅτι ὁ φονεύσας τὸν κύριον ἠδύνατο γὰρ θανατώσῃ καὶ αὐτόν, χωρὶς γὰρ ἴδῃ ὅτι τὸ ὄπλον τοῦ παραμονεύοντος διηλυθῆναι ἡδὴ καὶ κατ' αὐτοῦ.

— Σύζυγέ μου! . . . τέκνα μου! . . . ἐψιθύρισε ὁ κύριος στεναζών.

Καὶ κύμα αἵματος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στόματός του, σύναμα δὲ καὶ ἡ ψυχὴ. Ἐξ ἡγεμῶν τότε ἠνεγχεῖται ὑπόκωφος, καὶ ὁ εὐκνώμων καὶ πιστὸς ὑπηρετῆς κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ πτωματός του κυρίου του. . .

Ἐξ ἡγεμῶν τότε, τρομαζέας, ἤρξατο ἀναπηδῶν καὶ παρασύρων τὸν ὑπηρετὴν, οὐτινος ἡ χεὶρ ἦτο περιπελεγμένη μετὰξὺ τῶν ἡνίων. Τρίτον πυροβόλημα

ἠκούσθη, καὶ ὁ ἵππος περιστραφεὶς, ὡς μανιώδης, καὶ καταπατήσας τὸν ὑπηρετὴν κατέπεσε.

Παραυτὰ ὁ κακούργος ἐξῆλθε τῆς κρύπτῃς του, ἔχων τὸ πρόσωπον ἀκτινοδόλον ἐκ τῆς χαρᾶς.

— Ὁραῖον, λαμπρὸν γεῦμα διὰ τοὺς λύκους! εἶπε μειδιῶν σατανικῶς.

Εἶτα δέ: — Ἐγὼ σύζυγον, προσέθηκε, μυκητριζῶν τὸν φονευθέντα, δὲν δύναμαι γὰρ τὸν προδώσω! . . . Ἄλλ' ἤδη, κυρία, ἀνεκράξε, στραφεὶς πρὸς τὴν κωμόπολιν, ἡδὴ ὁ σύζυγός σας ὀδοιπορεῖ διὰ τὸν ἄλλον κόσμον. . . Καλὸν του κατευόδιον! . . . Ἐρχομαι, ἐξηκολούθησεν, ἔρχομαι! ἀλλοίμονον, ἂν ἀντιστῆς! . . .

Καὶ ἔλαβε τὴν πρὸς τὸ Καζανλίκιον ἄγουσαν, ἤρεμος καὶ ἀτάραχος, ὡς γὰρ μὴ συνέβη τίποτε, ὡς γὰρ μὴ εἶχε φονεύσῃ πρὸ μιᾶς στιγμῆς δύο δυστυχεῖς . . .

Ζ'

Μόλις ἐπανελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν του ὁ κόμης ἀπὸ τῆς ἐπισκέψεως ἦν εἶχε κάμη πρὸς τὴν κυρίαν Πέτκωφ, μετὰ τὴν ἀγγελίαν τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου τῆς, ὡς ἐνθυμεῖται βεβαίως ὁ ἀναγνώστης, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπερ ἐχρησίμειεν αὐτῷ ὡς γραφεῖον. Μετ' ὀλίγον εἶδε τὸν ἓνα τῶν ὑπηρετῶν του εἰσερχόμενον.

— Τί συμβαίνει, Στογιάν; ἠρώτησε. — Ἐκτακτος ταχυδρόμος ἐφθασε πρὸ ὀλίγου, κύριε, κομίζων δύο ἐπιστολάς. Ἡ μία ἐξ αὐτῶν εἶναι τοῦ προξένου τῆς Ἀδριανουπόλεως, ἡ δὲ ἄλλη ἐκ Φιλιππουπόλεως. Ἴδου αὐταί.

— Πῶς γίνεται τοῦτο, γὰρ ἔλθωσι καὶ αἱ δύο διὰ τοῦ αὐτοῦ ταχυδρόμου; εἶπεν ὁ κόμης, ὡς εἰ ὀμίλει μᾶλλον καθ' ἑαυτόν, ἢ ἠρώτα τὸν ὑπηρετὴν.

— Ὡς ἐκ τῆς ἐπικρατούσης κακοκαιρίας, ὁ ἐν Ἀδριανουπόλει προξένος ἀπήλυθε τὴν ἰδικήν του πρὸς τὸν ἐν Φιλιππουπόλει, ἠξεύρων ὅτι ἐκεῖθεν ἡ συγκοινωνία μετὰ τὸ Καζανλίκιον εἶναι εὐκολωτέρα, ὑπέλαθεν ὁ ὑπηρετῆς, λύων τὴν ἀπορίαν τοῦ κυρίου του.

— Ἐνοῶ. . . — Καὶ ὅμως, ἔως ὅτου φθάσῃ ἐδῶ, ὁ δυστυχὴς αὐτὸς ἄνθρωπος, ὑπέφερε τὰ πάνδεινα. Χιλιάκις ἐκινδύνευσε καθ' ὁδὸν ἐκ τῆς χιόνος καὶ τῶν λύκων. Ὅχι ὀλίγας φορές ἔχασε τὸν δρόμον.

— Πολὺ καλὰ. Νὰ τὸν περιποιηθῆτε, καθὼς τοῦ χρειάζεται, καὶ ἐγὼ θὰ τὸν ἀνταμείψω διὰ τοὺς κόπους του. Ἄς ἀναπαυθῆ πρώτον, ὅταν δὲ λάβω ἀνάγκην, θὰ τὸν καλέσω. Τώρα ἀφήσατέ με ἤσυχον, μὴ ἐπιτρέποντες εἰς κα ἓνα τὴν εἴσοδον.

Ἐξ ἡγεμῶν τότε ὑποκλίνας ἐξῆλθεν. Ὁ ὑπηρετῆς εὐγενῆς ἀποσφραγίσας ἀνέγνω τὰς ἐπιστολάς τὴν μίαν κατόπιν τῆς ἄλλης.

Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν ἐν τῷ προσώπῳ του ἐξῆστραπτο ἀλληλοδιαδόχως τὰ αἰσθήματα,

ΙΑΣΟΒΑΤΙΟΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΑΙΘΡΗ

άτινα διήγειρεν ἐν τῇ καρδᾷ του τὸ περιεχόμενον αὐτῶν.

— Λαμπρά! ἀνέκραξεν, ἀποθέτων αὐτὰς ἐπὶ τῆς τραπέζης. Αἱ ὑποθέσεις ἡμῶν βαίνουνσιν ἄριστα.

Ὁ Τοῦρκος δικαιοκτῆς τῆς Φιλιππουπόλεως εἶναι ἰδικός μας ψυχῇ τε καὶ σώματι, ἐξαγορασθεὶς διὰ βουβλίων ῥωσικῶν. Νέα ἐπίθεσις ἐτοιμάζεται πρὸς ἀρπαγὴν τῆς ἁγίας Παρασκευῆς, ἐκκλησίας ἑλληνικῆς. Ὁ πρόξενος τρέφει πολλὰς ἐλπίδας περὶ τῆς ἐπιτυχίας, καὶ δικαίως, ἀφοῦ δὲν ἔχουσι ποῦ νὰ καταφύγῃσι καὶ ζητήσωσι τὸ δίκαιόν των οἱ ἀποτελοῦντες τὴν ἐνορίαν Ἕλληνες. Μήπως οὕτω δὲν κατορθώθῃ καὶ ἡ ἀρπαγὴ τῆς ἐκκλησίας τῆς Παναγίας; Πρέπει τις νὰ ἔχῃ ἀληθῶς ἀδιάσειστον πεποιθήσιν εἰς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Γκέρωφ. Ὁμολογουμένως εἶναι ἀνὴρ ἰκανώτατος, ἐξηκολούθησεν ὁ Ῥώσος, ἐγειρόμενος μετ' ἐνθουσιασμοῦ καὶ διασκελίζων τὸ δωματίον.

Εἷς μόνος ὑπάρχει μεταξὺ τῶν τόσων ὑπαλλήλων τῆς αὐτοκρατορίας, ὅστις δύναται νὰ τὸν ἐπισκιάσῃ κάπως, καὶ οὗτος εἶναι ὁ Ἰγνατιέφ. Ἀμφότεροι εἶναι οἱ καλλίτεροι τροχοὶ τῆς πανσλαβιστικῆς μηχανῆς, καίτοι ἐγὼ θαυμάζω μᾶλλον τὸν Γκέρωφ. Ὁ πρῶτος ἔχει τὰ μέσα μᾶλλον ἀφθονα καὶ ἐπιρροὴν ὡς ἐκ τῆς θέσεώς του μεγαλειότεραν, ἐνῶ ὁ δεύτερος, ἀπλοῦς ὢν ὑποπρόξενος, κατορθώνει θαύματα. Εἶναι μᾶλλον πρακτικὸς, συνειστώτερος, προβλεπτικώτερος τοῦ προϊσταμένου του, ὅστις, πεποιθὼς εἰς τὴν πολλὴν του εὐφυΐαν, διαπράττει ἐνίοτε σφάλματα. Ὁρεῖλω νὰ προτείνω τὸν προβιβασμὸν του, καὶ θὰ τὸ κάμω, μὰ τὴν ἁγίαν Ῥωσίαν, θὰ τὸ κάμω. Ἀλλὰ συγχρόνως θὰ ἀπαιτήσω νὰ μὴ τὸν μεταθέσωσι. Αὐξήσιν βαθμοῦ καὶ μισθοῦ, ἀπονομὴν παρασήμου καὶ συγχαρητηρίων, ναί, ἀλλὰ νὰ μείνῃ ἐκεῖ, εἰς τὴν θέσιν του, ἐν Φιλιππουπόλει, ὅπου εἶναι τόσον ἀναγκαῖος. Εὐγέ σου, Γκέρωφ, εὐγέ σου!...

Ἐξ Ἀδριανουπόλεως δὲν ἀναγγέλλονται τόσαι ἐπιτυχίαι, ἡ θέσις τοῦ προξένου αὐτοῦ εἶναι μᾶλλον δυσχερής, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ αἱ ἐνέργειαι μας χωροῦσι κατ' εὐχὴν καὶ μελετᾶται ἡ ἀρπαγὴ δύο ἐκκλησιῶν καὶ ἐνὸς σχολείου. Θαυμάσια! Ὁραῖα! Τὸ πολιτικὸν μέρος τῆν ἀποστολῆς βαίνει κάλλιον ἢ ὅσον ἠλπίζον, καὶ θὰ διαβιδάσω ἀρίστας πληροφορίας εἰς Πετρούπολιν. Ὁ μέγας δούξ δὲν θὰ ἔχῃ βεβαίως παράπονα ἐναντίον μου, ἐξηκολούθησεν ὁ κόμης, τρίβων ἐκ χαρᾶς τὰς χεῖρας. Τὸ δὲ ἐρωτικόν;...

Αἶ! τέλος πάντων! εἶπα, συλλογισθεὶς ὀλίγον, τέλος πάντων! προσέθηκεν, ὑψὼν μετὰ σατανικῆς ἀλαζονείας τὴν κεφαλὴν ἐν κώλυμα, τὸ σπουδαιότερον, ἤρθη ἐκ τοῦ μέσου. Τὸν σύζυγόν της ἔφαγον οἱ λύκοι, ἐξηκολούθησε, μειδῶν τὸ ἰ-

διάζον αὐτῷ μειδίαμα. Αἱ τρεῖς ἡμέραι θὰ παρέλθωσι ταχέως.

Ἐνθυμεῖται ἐπίσης ὁ ἀναγνώστης ὅτι κόμης ἀναχωρῶν, ὅτε ἐπεσεκέθη τὴν κυρίαν Πέτωφ, μετὰ τὴν ἀγγελίαν τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου της, ἐζήτησε παρ' αὐτῆς τὴν ἄδειαν, ὅπως μετὰ τρεῖς ἡμέρας τὴν ἐπισκεφθῇ.

— Θὰ ζητήσω τὴν χεῖρά της, καὶ πιστεύω ὅτι δὲν θὰ μοὶ τὴν ἀρνηθῇ. Τί θὰ κάμῃ ἐδῶ, ἐν τῷ χωρίῳ, μόνη, αὕτη ἥτις εἶναι συνειδησμένη νὰ ζῇ ἐν κοινωνίᾳ ὑψηλοτέρᾳ; Θὰ τῇ παραστήσω τὰγαθὰ, ἅτινα θὰπολαμβάνῃ μετ' ἐμοῦ, θὰ τῇ περιγράψω τὰς ἡδονὰς καὶ τέρψεις τῆς αὐτῆς, θὰ τῷ εἶπω... θὰ τῇ ὑποσχεθῶ τὰ πάντα... Ἐπειτα δὲν εἶναι καὶ μικρὸν νὰ γείνη κόμησσαι Ἰβανόφσκη γυνὴ ἀπλοῦ ἐμπορίσκου, καὶ αἱ γυναῖκες εἶναι πάντοτε κενόδοξοι καὶ πλήρεις φιλοδοξίας... Θὰ τὴν λάβω σύζυγόν μου!... προσέθηκε μετ' εἰρωνείας.

Καὶ μετὰ μικρὰν σιωπὴν.

— Χά! χά! χά! παρεφρόνησα!... Ἀρκεῖ νὰ πεισθῇ εἰς τοῦτο· ἀφοῦ δὲ ὁ κόμης Ἰβανόφσκη ἀπολαύσῃ τῆς θείας ταύτης ὠραιότητος, ἀφοῦ ἐπίτινα χρόνον σφίξῃ αὐτὴν περιπαθῶς ἐν ταῖς ἀγκάλαις του, ἀφοῦ δοκιμάσῃ ἀπάσας τὰς ἡδονὰς, ὅσας δύναται νὰ εὕρῃ εἰς πλάσμα τόσον ὠραῖον, ἀφοῦ ἐντυφήσῃ εἰς τὰ θέληγτρα τῆς καλλονῆς ταύτης πάντα, ἀφοῦ... τότε νύκτα τινὰ καταλείπει τὸ Καζανλίκιον καὶ κατευθύνεται εἰς Ἀδριανούπολιν ἢ Φιλιππούπολιν, κατὰ τὰς περιστάσεις, ὅπως συνεχίσῃ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν τοῦ αὐτοκράτορός του... Ἐὰν ὅμως, προσέθηκε συσπῶν τὰς ὀφρῦς, ἐὰν ὅμως δὲν πεισθῇ, ὦ! τότε!...

Καὶ κρότος ἤκουσθη εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου.

— Ποῖος εἶναι πάλιν! ἀνέκραξεν.

— Ἐγώ, κύριε, εἶπεν ἔξωθεν ὁ ὑπηρέτης

— Εἴσελθε.

— Ἄν καὶ ἤξευρα, εἶπεν ὁ οἰκέτης μετὰ συστολῆς, ὅτι θὰ παραβῶ τὴν διαταγὴν σας, διαταράττων τὴν ἡσυχίαν σας, ἐτόλμησα ὅμως νὰ κάμω τοῦτο, διότι περὶ τοῦ προσώπου, τὸ ὁποῖον περιμένει ἔξω... οὐδεμίαν ἔχω διαταγὴν ἢ μᾶλλον γνωρίζω... ὅτι ὁ κύριος κόμης...

— Ποῖος εἶναι; ἠρώτησεν ὁ Ῥώσος ἀποτόμως.

— Ἡ Μαρία, ἡ θαλαμηπόλος τῆς...

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

(ἰτα:αι συνέγρα)

ΔΑΜΠΡΟΣ ΕΝΓΑΛΗΣ

**ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ**